

PRESENTACIÓN	5
CAPÍTULO I. APROXIMACIÓN Ó PROBLEMA DOS RUÍDOS DESDE A INVESTIGACIÓN ACTUAL E A REALIDADE SOCIAL	9
1.1. Os ruídos, tema recorrente entre as queixas que os cidadáns nos dirixen	11
1.1.1. Pero tema aínda non suficientemente investigado	13
1.1.2. Qué entendemos aquí por ruído ambiental	13
1.1.3. Como problema da nosa civilización	14
1.1.4. Factor de contaminación ambiental	16
1.1.5. Efectos negativos do ruído sobre a saúde	17
1.1.5.1. Sobre o oído	17
1.1.5.2. Sobre outras partes do organismo	18
1.1.5.3. Efectos sobre o sono	18
1.1.5.4. Efectos sobre a saúde mental	19
1.1.5.5. Outros efectos patoxénicos previsibles	20
1.1.6. Delimitación dos ruídos como obxecto deste informe	21
1.2. Os ruídos como problema social en Galicia	23
1.2.1. Galicia en canto comunidade ruidosa	25
1.2.2. Pobo tradicionalmente consumidor de alcohol	26
1.2.3. Galicia e a civilización do ocio	27
1.2.4. Cultura da transgresión	28
1.2.5. Instalados e perxudicados	29
1.2.6. Un problema de toda a sociedade	30
1.2.7. Do que aínda non somos suficientemente conscientes	32
1.2.8. Que afecta a dereitos e intereses moi difíciles de compaxinar	33
1.2.9. Pero que hai unha parte débil, necesitada de especial protección	33
1.2.10. É imprescindible un enfoque integral	34
1.2.11. Problema cada vez máis presente na prensa diaria	35
1.3. O seu reflexo nas queixas que se presentan ó Valedor do Pobo	39
1.3.1. As queixas sobre ruídos, como termómetro do espertar social	41
1.3.2. Descripción dalgunhas das queixas máis significativas	41
- Q/30/90. Aproveitarse dos cambios nos equipos municipais	41

- Q/175/90. Exemplo de desconcerto e “peloteo” administrativo	43
- Q/189/90. Lentitude, ineficacia, impotencia	45
- Q/259/90. Vivenda falta de todo illamento acústico nunha rúa de intenso tráfico	45
- Q/19/91. Denuncias aparentemente esaxeradas	46
- Q/88/91. Cando detrás da queixa pode haber outras motivacións	48
- Q/117/91. Cando quen contamina é a propia Administración	49
- Q/587/91. Defensa cando menos inoportuna	49
- Q/433/92. Un exemplo de tenaz entorpecemento por parte da Administración	51
- Q/422/93. O que é absolutamente inaceptable	52
- Q/669/93. Cando non basta con medi-los decibelios	53
- Q/718/93. Exemplo de proceder inadecuado e ilegal	54
- Q/216 e 1116/94. Problema multiplicado pola concentración de locais de ocio nunha mesma zona	55
1.3.3. Outras queixas e aspectos sobre ruídos	59
a) Dificultades case insuperables para comproba-los niveis de ruídos	59
b) Locais que abren cando os demais cerran	59
c) Circunstancias moi específicas	60
d) Panaderías, pulperías, supermercados	60
e) Reclamos chamativos	61
f) “Recorren sistemáticamente”	61
1.3.4. Asociación contra dos ruídos	63
1.3.5. Total anarquía práctica en canto ós horarios de peche	66

CAPÍTULO II. PERSPECTIVA XURÍDICA E POSIBILIDADES DE ACTUACIÓN ADMINISTRATIVA

2.1. Ordenamento xurídico e defensa fronte ós ruídos	71
2.2. Tratamento constitucional do ruído	72
2.3. No dereito internacional	74

2.3.1. Convenios da OIT	74
2.3.2. Normativa da Unión Europea	74
2.4. Normativa española de ámbito estatal	75
2.4.1. Normas sectoriais	75
2.4.2. Na Lei de Seguridade Cidadán	76
2.4.3. Conclusión das IX Jornadas de Defensores del Pueblo	78
2.4.4. Conceptos que conviría incorporarse a nosa lei básica	78
2.4.5. Tipificados no novo Código Penal	79
2.5. A comunidade autónoma galega na protección contra o ruído	79
2.5.1. Distribución de competencias	79
2.5.1.1. En materia de medio ambiente	80
2.5.1.2. En materia de sanidade	80
2.5.1.3. En canto ás chamadas "actividades clasificadas"	81
2.5.1.4. En materia de urbanismo e ordenación do territorio	81
2.5.2. Desenvolvemento normativo nas Comunidades Autónomas	82
2.5.2.1. Desenrolo normativo en Galicia a nivel autonómico	83
2.5.2.2. Características e contido que debería te-la lei autonómica sobre ruidos	84
2.6. Os Concellos e a protección contra dos ruidos	86
2.6.1. Competencias legais	86
2.6.2. Posibilidades efectivas de actuación municipal de Galicia	88
2.6.2.1. Municipios urbanos e municipios rurais	88
2.6.2.2. Actuación sobre todo dos Concellos urbanos	88
2.6.3. Incidencia da ordenación urbanística sobre do ruído	89
2.6.4. Equipamento dos municipios galegos fronte á contaminación acústica	91
2.6.5. Necesidade dunha "ordenanza tipo"	93
2.6.5.1. Aspectos que debería recoller	94
2.7. Tratamento xurisprudencial da contaminación acústica	96
2.7.1. Para autorización de ingreso no domicilio e locais asimilados	97
2.7.1.1. Novas dilacións e mermas de eficacia	98
2.7.2. A traveso das sentencias	98

	Páxina
2.7.2.1. Dúas resolucións xudiciais referentes a Galicia	98
A) Sentencia sobre o “caso Oleiros”	99
B) Sobre suspensión de licencia para unha discoteca en Betanzos	100
2.7.3. Outras resolucións do Tribunal Supremo	101
A) Sobre da clausura de establecementos públicos que incumpren a normativa sobre ruídos	101
B) Sobre a apertura de establecementos públicos sen verificar se reúnen as condicións necesarias	102
C) Multas consecutivas e retirada temporal de licencia	103
D) Prazo suficiente para poder cumprilas medidas impostas	104
E) Sobre o peche cautelar dun local por venda de bebidas para o consumo na vía pública	104
2.7.4. O Tribunal Constitucional	105
2.7.5. Tribunais Superiores das Comunidades Autónomas	106
2.7.6. Dúas conclusións sobre o tratamento xurisprudencial	107
CAPÍTULO III. REFERENCIA ESPECÍFICA Á PROTECCIÓN CONTRA O RUÍDO PRODUCIDO POLOS TRANSPORTES	109
3. A protección contra o ruído producido polos transportes	111
3.1. Xeradores dos ruídos	112
3.2. Medidas tomadas, sobre todo na Unión Europea, para contrarrestar os ruídos	113
3.2.1. Medidas para reducir os ruídos nas fontes que os xeran	114
3.2.2. Outras medidas, tomadas sobre todo polos países máis preparados e esixentes	115
a) Medidas sobre os vehículos e a xestión do tráfico vial	116
b) Na construción e reestruturación das vías	117
3.2.3. Tamén nos puntos de inmisión dos ruídos	119
a) No Dereito alemán	119
b) No Dereito suízo	120
3.2.4. Especificamente contra dos ruídos producidos polos avións	121
3.3. En qué medida poden valer para o noso país	123

3.3.1. Forza vinculante das Directivas comunitarias	123
3.3.2. O Tratado de Maastricht como fito	124
3.3.3. Para Galicia máis en concreto	125
3.4. Pioneiros da cultura do repouso	126
CAPÍTULO IV. CONCLUSIÓNS, RECOMENDACIÓNS, SUXERENCIAS, PROPOSTAS NORMATIVAS	129
4.1. Conclusións xerais	131
1.- Un problema crecente da nosa civilización	131
2.- Asinatura básicamente pendente	131
3.- Tamén para o conxunto da sociedade	131
4.- Ruídos habituais e ruídos esporádicos	131
5.- Criterios xurisprudenciais	131
6.- Atención dos comisionados parlamentarios ó problema	132
7.- Unanimidade sobre a deficiencia normativa	132
8.- Pero a administración pode e debe ser máis eficaz	132
9.- Tres campos básicos de actuación	132
10.- Sobre todo no ámbito municipal	132
11.- Carencia de medios	132
12.- Educación medioambiental	133
13.- Indispensable solidariedade colectiva	133
14.- Clarificar competencias e ámbitos de actuación	133
15.- Axilizar procedementos	133
16.- Asignación e distribución de "usos"	133
17.- Potencia-la participación cidadá	134
18.- Función inspectora e sancionadora	134
19.- Sobre as áreas reservadas para usos recreativos	134
20.- Aprender a integrar dereitos e necesidades diferentes	134
21.- Poder esixir actuación e indemnización	134
4.2. Suxerencias	135
1.- Declaración de zona "saturada"	135
2.- Tratamento diferenciado	136
3.- Non ofrecer "subterfuxios"	136

4.3. Recomendacións	137
1.- Principios de coordinación e eficacia administrativa	137
2.- Toma-la iniciativa	137
3.- Moito mellor previr	137
4.- Empezando pola declaración de impacto ambiental	137
5.- Ser máis esixentes para a concesión da licencia	138
6.- Dotarse dos medios necesarios	138
7.- Formar ó persoal técnico	138
8.- Responsabilizalo do labor inspector	138
9.- Mapas sonoros	138
10.- Desde o deseño da ordenación urbanística	139
11.- Sobre os horarios de peche	139
12.- Dialogado, pero para facelo cumprir	139
13.- Sobre venta de bebidas alcohólicas	140
14.- Sobre experiencias piloto	140
4.4. Baleiros legais que é necesario cubrir	141
1.- Normativa básica sobre ruídos	141
2.- Normativa propia da comunidade autónoma	141
3.- Elaboración dunha "ordenanza tipo"	141